

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

<https://christipedia.miraheze.org/wiki/Jodendom>

Het **Jodendom** (ook genoemd *Judaïsme*) is de godsdienst van het Joodse volk. De helft van de Joden is vandaag de dag niet religieus.

Voor Jodendom als *ethnische* groep, zie het artikel [Joden](#)

Paragrafen:

Tisja beAv	2
Messias	2
Richtingen	3
Historische ontwikkeling	4
Meer informatie	5
Bronnen	5
Voetnoten	5

Het aantal aanhangers van het jodendom neemt toe (anno 2011). Gemiddeld komen er iedere dag 250 joden bij (anno 2011). Van 1970 tot 2011 nam het aantal godsdienstige joden toe van ongeveer 11 miljoen tot bijna 15 miljoen^[3], dit is bijna weer op het niveau van vóór de Holocaust tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Hoofdzaak van de Joodse godsdienst is het doen van de Thorah, door God geopenbaard aan Mozes. Het heilige boek van de Joden is de Tenach (door christenen 'Oude Testament' genoemd).

Van groot belang voor de praktische toepassing van Gods geboden is de Talmoed, waarin sinds de Ballingschap uitleggingen zijn vastgelegd.

Rode draad in de godsdienst van de Joden is het vieren van de 'Hoogtijdagen van Adonai', zoals voorgeschreven in Leviticus 23.

De eerste hiervan is de **Sabbat**, de zevende dag, de rustdag.

Het religieuze begin van het jaar is de maand nisan (maart/april), waarin [Pesach](#) gevierd wordt.

Zeven weken later (Pinksteren) volgt het [Wekenfeest](#) (Hebr. Sjawoeot), het feest dat herinnert aan het ontvangen van de Thorah op de Sinai.

De meest heilige dag van het Joodse jaar is **Grote Verzoendag** (Hebr. Jom Kipoer) op de 10de dag van de Joodse maand Tisjrie. Er wordt gevast en gebeden. Een belangrijk gebed is de Viddoei, dat belijdenis van zonden doet en om vergeving vraagt. Zie verder bij [Jom Kipoer](#).

Op Grote verzoendag volgt in dezelfde maand het [Loofhutfest](#) (Hebr. Soekot), waarbij de tocht van veertig jaren wordt herdacht die de Israëliëten eens na de uittocht uit Egypte in de woestijn maakten ^[1].

Op het [Poerimfeest](#) in de voorjaarsmaand Adar wordt herdacht en gevierd dat in de 5e eeuw v.Chr. een dreigende holocaust van de Joden in het rijk der Meden en Perzen werd afgewend.

Het Jodendom kent drie soorten **vastendagen**:

1. Dagen van nationale rouw om het verlies van de Tempel, zoals Tisja beAv.
2. Dagen van inkeer en berouw. Dan vereenzelvigen de Joden zich met het nooddriftige deel van de bevolking en doen zij aan liefdadigheid (Hebr. tsedaka)
3. [Jom Kipoer](#): onthouding van eten en drinken, geen seksuele omgang, dagelijkse beslommeringen opzij zetten, geen leren schoeisel dragen.

Tisja beAv

Op Tisja beAv (andere schrijfwijze: Tisha b'Av), d.i. de negende dag van de maand Av, is een rouwdag om de verwoesting van de tempels, de huizen van God, die ooit in Jeruzalem hebben gestaan. Op deze dag van vasten en rouw wordt herdacht de vernietiging van de Eerste en de Tweede Tempel in Jeruzalem (568 v.C., 70 n.C.) en de daaropvolgende verbanning van de Joden uit het land Israël. Het is de meest verdrietige dag van de Joodse kalender.

Zie [Tisja beAv](#) voor het hoofdartikel over dit onderwerp

Messias

De Heer [Jezus Christus](#) wordt door de meeste Joden helaas niet als de beloofde Verlosser van Israël erkend. Erger nog, hij wordt door velen van hen als een valse profeet beschouwd. De verworpen Heiland heeft gezegd:

Lu 13:35 Zie, uw huis wordt aan u overgelaten. En Ik zeg u: u zult Mij geenszins zien, totdat de tijd komt dat u zegt: 'Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer'.

(TELOS)

Orthodoxe Joden verwachten intussen dat er een rechtvaardige nakomeling van David zal opstaan, die de God van Israël zal verheerlijken. Hij zal volgens hen, in tegenstelling tot Jezus van Nazareth, niet worden aanbeden, evenmin als Abraham of David of Daniel aanbidding toekwam.

Er zal een tijd komen dat de Joden zullen inzien dat Jezus van Nazareth de lijdende Knecht van Jahweh was, en dat Hij hun Verlosser was en is.

Richtingen

Men kan de richtingen in het Jodendom als volgt indelen:

- Het [Rabbinjs](#) jodendom (Hebreeuws: ????? ????? Yahadut Rabanit), de veruit grootste richting, was de opvolger van de [Farizeeën](#) na de verwoesting van de Tempel in het jaar 70 na Christus. Het ontwikkelde zich van de 2e tot de 6e eeuw, toen het al het toonaangevende jodendom was.

Subrichtingen:

- ? [Orthodox](#) jodendom.

Subrichtingen:

- ? Charedisch jodendom, van 'chared' = vrezend, nl. voor het woord van God. Deze joden heten Charediem. Niet-Joden noemen hen 'ultra-orthodoxen' of spreken van 'ultra-orthodox jodendom'. Er zijn twee takken:

- ? chassidisme of chassidisch (= 'vrome') jodendom. Het woord "chassidisch" is afgeleid van het Hebreeuwse ??????, *chassidoet*, 'vroomheid'. Het chassidisch jodendom kent veel bewegingen. De grootste bewegingen zijn: Belz, Bobov, Breslov, Ger, Lubavitch (Chabad), Satmar, Vizhnitz. Chassidische bewegingen worden gewoonlijk door Rebbes geleid; de nieuwe Rebbe is meestal een zoon of naast familielid van de voorgaande Rebbe. De meeste chassidim zijn antizionistisch. Bewegingen die bekendstaan om hun extreem antizionistische houding, zijn o.a. Satmar, Toldos Aharon en Dushinsky.

- ? de misnagdiem ('tegenstanders') of Litouws (of, naar het Hebreeuws, Litwish, Litwisch, Litvisj, Litvish, Litvaq) jodendom. De niet-Chassidische Charediem.

- ? Modern-orthodox jodendom

- ? [Conservatief](#) jodendom, ook genoemd masorti jodendom. Het is midden 19e eeuw in Duitsland ontstaan, als reactie op het reformjodendom

- ? [Liberaal](#) jodendom, ook genoemd progressief jodendom, ontstaan in de 19e eeuw.

Subrichtingen:

- ? Reformjodendom: hoofdtak van het liberale jodendom.

- ? Reconstructionistisch jodendom: kleine beweging, voornamelijk in de Verenigde Staten.

- Het [Karaitisch jodendom](#): een kleine richting die het gezag van de rabbijnse interpretatie betwist en alleen de Schrift (Tenach) erkent.
- Het [Messiasbelijdende jodendom](#): joden die Jezus van Nazareth als de Messias erkennen, en daarbij de Tora en de Halacha (Joodse wet) houden. Of deze richting tot het jodendom gerekend moet worden, is omstreden.

In het ultraorthodoxe (= **Charedisch**) Jodendom geldt een strikte scheiding op fysiek vlak tussen man en vrouw buiten het huwelijk. Geen enkele man zal een andere vrouw aanraken en omgekeerd zal geen enkele vrouw een man de hand reiken. Deze strikte scheiding van de geslachten is geen symptoom van een laatdunkende of neerbuigende houding van het ene geslacht jegens het andere.

Eens ontving de Belgische toenmalig eerste minister Yves Leterme een delegatie Israëliische kinderen uit het door raketaanvallen geteisterde Sderot. In het gezelschap bevond zich een ultraorthodoxe dame. Zij weigerde zowel de premier als de mannelijke belgische Joden de hand te schudden. “Dit is in strijd met mijn geloofsovertuiging”, verklaarde ze, “maar ik begroet je met mijn ganse hart”, voegde ze er ontwapenend aan toe. De premier kon er toen hartelijk om lachen en betuigde zijn respect voor haar^[2].

Historische ontwikkeling

Reeds in de periode vóór 66 n. Chr. was de invloed van de **Farizeese partij** sterk toegenomen, en de ontwikkeling van het Jodendom in de lijn van wettische vroomheid en angstvallige casuïstiek verder gevorderd.

Het Hellenisme vond in Palestina steun vooral bij de aanzienlijken, de partij van de **Sadduceeërs**, waartoe vele hogepriesters behoorden; deze groep huldigde een religieus indifferentisme, en was van toenadering tot de Romeinen niet afkerig. Zij vonden echter geen steun bij het volk, dat zich aan de leiding van de Farizeërs en Schriftgeleerden toevertrouwde.

Onder dezen waren **leraars en wetsuitleggers** van naam, die talrijke leerlingen om zich heen verzamelden, en wier opvattingen van hetgeen al of niet geoorloofd was, in menig geval verschilden. Bekend zijn uit het begin van onze jaartelling de scholen van Hillel en Sjammai; onderscheiden geschilpunten van deze beiden zijn in de Misjna bewaard gebleven.

Niet minder roem verwierf zich R(abbi) Qamaliël, Paulus' leermeester, vgl. Hand. 5. Ook R. Johanan (= Johannes) ben Zakkai, ca. 70, was een vermaard wetsleraar, die kort voor de val van Jeruzalem zich naar Jabne of Jamnia begaf, waar een nieuw centrum van wetsstudie en -toepassing werd gevormd; vermeld mogen in dit verband R. Eleazar ben Azarja, R. Jozua ben Chananja en anderen.

In het eind der eerste en het begin der tweede eeuw waren bekende leeraars R. Akiba en R. Tarfon (= Tryfon), R. Aquila en Theodotion, beide laatsten legden zich toe op een Griekse vertaling van het Oude Testament, die dichter blijven moest bij de letter van de grondtekst.

Het **Hellenisme** verloor in het land van Israël aan invloed door de strijd, waarin de Joden telkens gewikkeld waren met de Romeinen, de vertegenwoordigers en bevorderaars van een Hellenisering. Als representant van Hellenistisch-gezinde richting kan Flavius Josefus gelden, die dan ook bij de massa van het volk geen vertrouwen genoot.

De troebelen en de benauwenis der verschillende opstanden van de Joden tegen het Romeins gezag deden, na de val van Jeruzalem, een apocalyptische stemming opleven, welke uiting vond in apocalyptische geschriften als de Apocalyps Baruch, IV Ezra en een deel der zogenaamde Sibyllijnse orakels.

Na de verwerping van Zijn Messias verstarde het Jodendom enerzijds, voor het grootste gedeelte, in een angstvallig en nauwgezet naleven van talloze wetsbepalingen en Rabbinistische verklaringen der wet, anderzijds gaf het bijwijlen zich over aan apocalyptische dromerijen, totdat in Bar-Cochba de laatste pseudo-Messias was ondergegaan.

Sedertdien is het volk der Joden geheel en al, voorzover het niet de dienst van God heeft losgelaten, het volk der wet geworden.

Meer informatie

[Jodendom Online](http://JodendomOnline.nl) (Jodendom-online.nl) bevat nieuwsberichten en artikelen, op het standpunt van het Charedisch jodendom, gericht op Joden.

Noachieden-online.nl is een charedische site gericht op niet-Joden.

BestJewishStudies.com is de meertalige website van professor rabbijn Ahron Daum. Ook in het Nederlands.

Judaism 101 is een Engelstalige orthodox-joodse website met artikelen over het judaïsme (jodendom): www.jewfaq.org

Over de [geschiedenis van het Israël](#), zie aldaar.

Bronnen

Art. [Rabbijns Jodendom](#), op Wikipedia.nl. Tekst hiervan is verwerkt op 14 sept. 2013.

Art. [Chassidisch jodendom](#), op Wikipedia.nl. Enige tekst hiervan is verwerkt op 31 aug. 2015.

IsraelDailyPicture.com, e-mailbericht van 5 aug. 2014.

Christelijke Encyclopaedie voor het Nederlandsche Volk (Kampen: Kok, 1925-1931) s.v. Jodendom, punt 6. De tekst hiervan op 24 mei 2015 tekst verwerkt.

Voetnoten

1. ? Meer informatie over het loofhuttenfeest in het artikel [Soekot](#) op Wikipedia.nl

2. ? Bron: [Onkelinx geschoffeerd door ultraorthodoxe minister](#), nieuwsbericht op JoodsActueel.be, 23 mei 2012.

3. ? Artikel [Steeds minder atheïsten](#), nieuwsartikel op RefDag, 3 dec. 2011. Het genoemde aantal blijkt uit het onderzoek "Status of Global Mission 2012" van het Amerikaanse tijdschrift International Bulletin of Missionary Research (IBMR).